

МІНІСТЕРСТВО
ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

**АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ
КРИМІНАЛІСТИЧНОГО
ТА ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

Матеріали
науково-практичної інтернет-конференції

(31 травня 2022 року)

ОДЕСА
2022

УДК 343.98:343.95
A43

*Статті друкуються в авторському варіанті.
Оргкомітет дозволив собі лише скорочення статей, які суттєво
перевищували пропоновані обсяги*

Актуальні аспекти криміналістичного та психологічного
A43 забезпечення правоохоронної діяльності в умовах воєнного
стану, м. Одеса, 31 травня 2022 р. Одеса: ОДУВС, 2022. 250 с.
УДК 343.98:343.95

*Альошин Д. А.,
курсант Одеського державного
університету внутрішніх справ*

*Науковий керівник:
Янковий М. О.,
професор кафедри криміналістики та психології
Одеського державного університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент*

КРИМІНАЛІСТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ДОКАЗІВ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Розвиток демократичної України, в якій людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються найвищою соціальною цінністю [1], передбачає зміцнення правової держави, вирішення багатьох складних теоретичних і практичних проблем, пов'язаних з необхідністю забезпечення гарантованих Конституцією України прав та інтересів громадян, належного правопорядку.

Вивчення практики боротьби з кримінальними правопорушеннями дає підстави говорити про те, що одним із найбільш складних напрямків у цій справі є саме їх розкриття та розслідування. Відомо, що серед головних умов успішної боротьби з кримінальними проявами є застосування досягнень науково-технічного прогресу у діяльності правоохоронних органів по виявленню, вилученню, дослідженню та використанню інформації, яка має значення для встановлення особи, яка вчинила кримінально-протиправне діяння, та обставин кримінального правопорушення. Традиційно розробкою таких науково-технічних засобів займається криміналістична наука. Вона розробляє та залучає із інших галузей знань різноманітні рекомендації, прийоми, методи, методики, без яких неможливо розкрити чи розслідувати кримінальні події. Тому питання криміналістичного забезпечення практики розслідування кримінальних правопорушень потребують належної уваги.

Під час уведення в норми законодавства поняття «електронний доказ» передбачалася процедура подання до суду таких доказів за допомогою Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи (ЄСІТС). Ця система відповідно до закону забезпечує обмін документами (надсилання та отримання документів) в електронній формі між судами, між судом та учасниками судового процесу, між учасниками судового процесу, а також фіксування судового процесу і участь учасників судового процесу у судовому засіданні в режимі відеоконференції.

Можна визначити такі основні ознаки електронних доказів:

- нематеріальний вигляд;
- можливість існування оригіналу електронного доказу в кількох місцях одночасно;
- можливість, без втрати характеристик, копіювання на різні пристрої;
- для відтворення необхідно використовувати відповідні технічні засоби.

Варто звернути увагу на питання дослідження електронних доказів. Якщо першоджерелом є електронний носій, то навіть роздруківка інформації, засвідчена належним чином, не визнається та не повинна визнаватися письмовим доказом. Тому суд може витребувати електронний носій для огляду та дослідження, проведення додаткових досліджень із залученням спеціаліста або експерта, об'єктом якого стане саме електронний носій (першоджерело). Досліджуючи особливості електронних документів, необхідно вказати на необхідності створення належних технічних умов, використанні спеціальної апаратури, за допомогою якої можливо було б відтворити зміст електронних засобів

доказування та дослідити певну доказову інформацію. На практиці виникає ситуація, коли електронні докази не досліджуються судом як прямі в силу технічної невідповідності суду або існуючого протягом тривалого часу паперового документообігу в судах.

Електронні докази подаються в оригіналі або в електронній копії, за свідченій електронним підписом, прирівняним до власноручного підпису відповідно до Закону України «Про електронні довірчі послуги».

Особливості електронних доказів породжують практичні питання їх огляду та фіксації. При подачі до суду електронних доказів виникає багато процедурних запитань: як правильно проводити огляд електронних доказів (на якому пристрої, учасники, порядок фіксації даних); чи потрібно складати протокол огляду або достатньо журналу та аудіо (відео) запису судового засідання; у яких випадках слід залучати експерта; як проводити огляд, якщо у суду немає технічної можливості, тощо.

Найбільш неоднозначним залишаються питання огляду електронних доказів та необхідність у залученні експертів. Слід наперед з'ясувати чи є у суду технічна можливість провести огляд електронних доказів або слід забезпечити такою можливістю, доступом до мережі Інтернет.

Отже можна зазначити, що електронні докази та процедура їх застосування у судочинстві ще не повністю розроблені. В законодавстві існує ще багато прогалин щодо цих доказів. Також існує проблема електронного обладнання в судах для розгляду електронних доказів та перевірки їх дійсності, існує проблема розмежування понять «оригінал електронного доказу» та «копія електронного доказу» на практиці.

СПИСОК БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПОСИЛАНЬ

1. Конституція України. Закон України від 28.06.1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 12.05.2022).

2. Електронні докази: як це працює в українських реаліях [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: <https://armada.law/blog/elektronni-dokazy-yak-tse-pratsyue-v-ukrainskikh-realiyakh/> Text (дата звернення 12.05.2022).

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

ВСТУПНЕ СЛОВО.....	3
<i>Абасова Ф. А.</i> ЗНАЧЕННЯ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ІДЕНТИФІКАЦІЇ В СЛІДЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	5
<i>Альошин Д. А.</i> КРИМІНАЛІСТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ДОКАЗІВ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ	8
<i>Басюк Л. О.</i> ДЕЯКІ ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ОТРИМАННЯ ЗРАЗКІВ З ТІЛА НЕЖИВОЇ ЛЮДИНИ (ТРУПА) В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ .	11
<i>Біла Д. О.</i> ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ ДОВЕДЕННЯ ДО САМОГУБСТВА	14
<i>Возненко Я. В.</i> ЗНАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ — ЗАПОРУКА УСПІШНОГО РОЗСЛІДУВАННЯ КІБЕРЗЛОЧИНІВ	17
<i>Волик Л. В.</i> ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ТАКТИЧНИХ ПРИЙОМІВ У ПРОЦЕСІ ПРОВЕДЕННЯ ДОПИТУ НЕПОВНОЛІТНЬОЇ ОСОБИ.....	21
<i>Дербеденев А. І.</i> ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО НЕГЛАСНОГО ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	25
<i>Євдокимов В. М.</i> ЩОДО ТЕРМІНІВ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НЕГЛАСНОГО ОТРИМАННЯ ІНФОРМАЦІЇ	27
<i>Жеребко В. Л.</i> КРИМІНАЛІСТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ НЕЗАКОННИМ ОБІГОМ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ, УЧИНЕНИХ НЕПОВНОЛІТНІМИ	30